

الى التنجي جلد

مطبعة سي : نور عثمانيه
اسكى مكتب ملكيه قارشيسنده

تلفراف آدره سي :

استانبول : ترون فنون

تُرُونِ فَنُونِ

بكرى سكرنجي سنده

ساحب امتياز ومدبر مسئول :
احمد احسان

تلفون نومرو سي

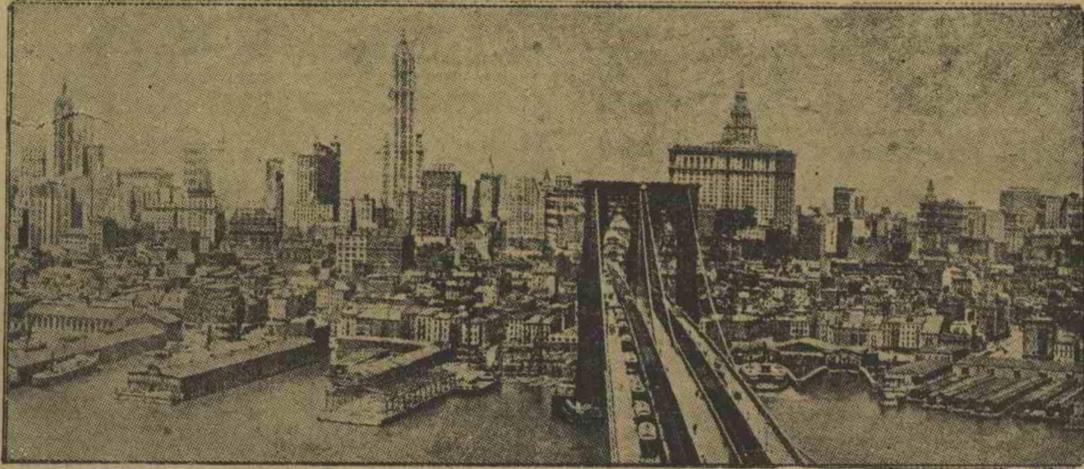
استانبول : ١٤٠٢

بجشنه كونلري چيقار ، مصور عثمانلي غزته سيدر

№ 1440

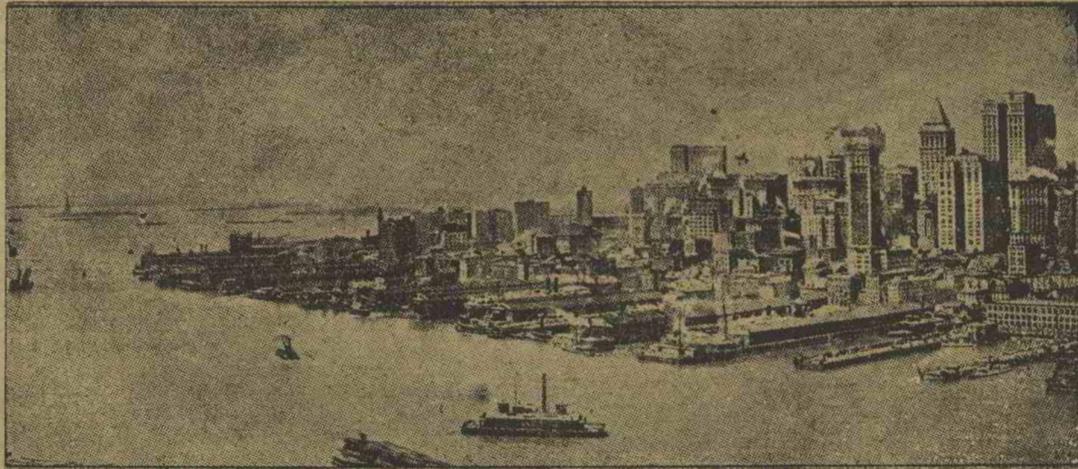
بجشنه ١٨ كانون اول ١٣٣٥ - ٢٥ ربيع الاول ، ١٣٣٨

عدد ١٢٢٠

نيورق منظره عموميه سي

Le Pont de Brooklyn, duquel on peut voir, se
découpant dans le ciel, les Singer et Woolworth
Buildings à New-York

نيورق لپاي

[Panorama de New-York, montrant quelques-uns
de ces extraordinaires édifices qui s'élancent si
audacieusement vers le ciel.]

عروض تولیدی؟

— ۵ —

— ماهود —

ایشته (عاصم) ده کی محاوره لی عام و خیر:

اولا اورته بر «هو» می آتارل، هادی آت!
باشلا: «بادی ...»

— «علم و خبر اولر که»

— «محمد زده .. چابوق یاز!»

— شاشیرمایم، طوز که!

— «فهره سوزاقده ..»

— یاواش سوبله ..... اولدی .. «ثانی اولوبه»

— «فهره هانه .. ساکن ... فهره ... اوغلی ... فهره ...»
دوشونه! «هره قدر ..»

— اولدی .. سوبله سن ..

— «مغزوه»

— یکی! «وکلر ده ...»

— لکن فلم قیریلدی به توه!

— اوبر قلعله یاز آتیق .. نهمافته وار، نه چاق!

«اعاشه سیر ..» بیتی ردکی؟

— سوبله!

— «انفاق»

— تماما اوسته عامر و ...»

— هایدی!

— «افزادی»

— «کثیر ..» — اوت! آزیجق طور!

— «عیال و اولادی»

— یکی ..

— «بولندیزی ..»

— طور طور!

— یورولدک آکلشیلان!

— یورولدیم هادی سن!

— «مالده عمره سنده اولوبه»

— یازیلدی بیتی می؟ «باجمه مال و ملکی ..»

— اوت،

— «اضیر آلمیزی ..» یازدی کی؟

— طور فقط کرم ایت!

— نه وار که؟

— «آلدینی» کافی؟ ایسته منی نکاح؟

— اولواده شوبله یازار سین: «اضیر استنطاع»

— بو، اولدی .. «بیتربیکی ...» قیز نهیدی!

— سوبلدک یانوزوم ..

ایشته کی دین؟

— حلقسین، دوام ایت: «روم»

— جماعتنره «اندم» «فهره نیک ..» یاز یوبر ..

— یازیلدی

— «اوسته ایتک ..»

— بیتبیدی جمله ..

وبوبله مائی بیهروده بولره احمایه

قیام ایمر ...»

— یاواش اول، قوش دین ده اولدی می یا؟

— «وعرصه ایملری بی ورم اوزره امر انفاق ..»

— نه ایتتا بو، یساریمسین نه سین؟

— طبق!

— یازیلدی: «کنرینه مخصوص و منحصر بولانه ..»

— یاواش!

— آدام جیزیقده بر یوبر! باقه حسن خطه، فلان!

«کومک بویوک بوتونه اولدرلیله زور حسینی ..»

یازیلدی بیتی می یا؟

— صبر ایت دوزلته می شو (سین)!

— دوزلدی ..

— یاز باقم: «هر چه بیک محروم»

— وامتیاج ..»

— اوت اوغلم، یازیلدی، بکابورم ..

«ایچنده اولدیله محکوم ..»

— ایدری!

— یوق، «براقیر ..»

— یازیلدی .. «اولدی ..»

— اعلا!

— فنا اولور می یا؟

— «مومی البرک ..»

— ایشته بو، چوق!

— نه چاره! «شرع شریف جاننره ..» اولدی می!

— براز یاواشجه ..

— یکی .. هایدی شیمدی باغلابیور:

«لزوم مجربینه وار ..» یاز «اشو علم و خبر»

محلومره «می دیرسین؟ دیدکسه» بانتظیم

مضربه ها کم شرعی .. «سجی یاپ: «تقسیم»

قیلندی ..»

— آفرین اوغلم، امام ده بوبله یازر ..

— اونی بیدم، شو بیتربدی یا نهایت زور زار!

محر عاکف بکک یازدینی بو علم و خبر پارچه سی، ظن ایدرسیم، نژده
بیله بو قادیار طیبی بر لسانله کوچ یازیلیر. حالا عروض تولدی
دیورلر، فقط او جسدده بو حرکت نه؟

عروض وزنی نیک بینه لسانمه موافق بر اولجو اولوب اولمادینی
— یا کلمه یورسیم — اک اول دوشون ح. ناظم بک اولمشدی؛
پیری شو قادیار سنه اول دیوردی که:

«لسانزده مستعمل اولان اوزان — سکون و حرکانده اطاعیل و تقاعیله
توفیق کلام دیک اولان (وزن عروض) و مصرعک عینی مجاده ترتیبندن
عبارت اولان (وزن اصل) نامری ایل — ایکی قسمه آپراندور. وزن
عروض فی الاصل عربی و فارسی لسانلرینه مخصوص و اولسانلرک طبیعتنه
موافق ایسه ده مصرلردن بری بویکی لسانک: تأخیری آلتنده بولمقده
اولدینی حالده طبیعت اساسیه سی محافظه ایتش اولان ترکیه ایچون اجنبی
قالقدن فوریتلاماشدر. چونکه وزن عروض برطاقم املاتی محتویدر.
حال بوک ترکیه ده مذ و اماله بو قدر. بوجهتله قدامک آتارنده الفاظ
ترکیه دن یک چوغنه مد ویرلش و بولردن برطاقی ایوم متروک ایسه ده
برطاقی الآن مدید ایدلکده بولمشدر. گرچه بولرکده متروکیتنه
امکان بولنه بیور. فقط بامکانک قدر بیوک مشکلات، تغییرات ایل
ترافق ایدگی نظم ایل اشتغال ایدلرجه قولای اکلشیلیر شیردندر.
هله گله لک نهایتلرنده بولان حروف علتک اماله ایداسی منی ناقابل
برعدوردر. بوانالات لسانک ماهیت اصلیه سنه موافق اولمادینی کی
شمرده مستعمل کلات عربیه و فارسیه نیک حسب الاصول اماله سی ده
شیوه منزه ملایم کلدیکی ایچون قواعد شعریه منزه واقف اولسان
اکثریت مطلقه نظرنده شعر ترکی بوسیتون باشقه برلسان کی تلقی
ایدیلور واک طبیعی برشمرده طبیعتدن اثر کورلر. بونک نتیجه سی اولدق
اونویا بلری و یا ایشیدنلری حسیانزه تمامیه اشترک ایتدیره میز. بوندن
طولایی فی الاصل ده مؤثر صورتده تبلیغ حسیانته خادم اولان وزن
یزده کی استعمالنه کوره بومقصدک حصولنه خدمت برینه حیولت ایدر.
بووزنک لسانزده تطبیقندن حصوله کان دیگر برعدور وزن
عروض ایله بیوک شعرلر یازمقده امکانلرلق دوجه سنه واران مشکلاترکه
اسانده شعر احکام مجموعی اوج درت دانندن عبارت اولان تیاتر و حکایه
طرزینده کی آثار منظومه سی بومدماضی اثبات ایدجه ک قدر موفقتندن
بیددر. رفت، شدت، تهییج، علویت کی حسیات متضاده یی تبلیغ
ایدجه ک اولان بیوک برشمرده بک آهنگ بروزن استعمالیه موفقت ناصل
مکن اولاییور؟»

نروت فنون، «شعر من» عنوانی مقاله — ۳۰ مایس ۱۳۱۲

صوک زمانلرده عروض وزننک کنسارینه بیغیلان بوتون
اعتراضلر (ح. ناظم) بکک بوسوبله نیلمش سوزلری
قاریشدر اراق حصوله کثیریلن دالته لدر صانیورم؛ بویقیینه
بعضاده اوافق براییکی مطالعه علاوه اولونیور:

«بکیچری» کی گله لر عروضه صیقمیور، «کله مه مکده»
کی فللرده کنذا ..»

اعتراضلری دانه دانه تدقیق ایدم؛ اولاً، ده نیلییور که:
«عروض وزننده اماله وار؛ تورکیه ده اماله یوق؛ تورکیه کله لری
اماله ایتمک کوچ، ایتک چرکین. نه کیم اسلاف بک فنا شکله اماله یه
مجبور اولسلر؛ بالخاصه گله لرک نهایتنده کی حروف علق اماله ایتمک
ممتنع ..»

حقیقه اسلافک آغزنده تورکیه کله لر بعضاً کرینیر کی
بروضعت آییور:

یقاسین روم ایلنک دست تقوا ایله آلمسین،
کرامت کوسرتوب خلقه صوبه سجاده صالحسین.
شعری بک کوزل، فقط نظمی بک فنا اولان شویتده (بقا)،
برأل طومش چکیبورمش کی یوقاری به قاقیور؛ (روم ایل) چارمیخه
کدریلش، قو باجمش صانیورسکز اودرجه چکیایور؛ (ایله)
ادانی نیک صماغ طرفنده اوب اوزون بر قولب وار. فقط
بواماله لر ظن ایتم که گله لک عروض وزننه موافق اولماستندن ایلری
گلش اولسون؛ ایشته عینی گله لر، هیچ برنی اوزاتمه دن،
تکلم لساننده کی سه ویلی و طوبولی شکلرله عروض وزننه
قوللانیله بیلیور:

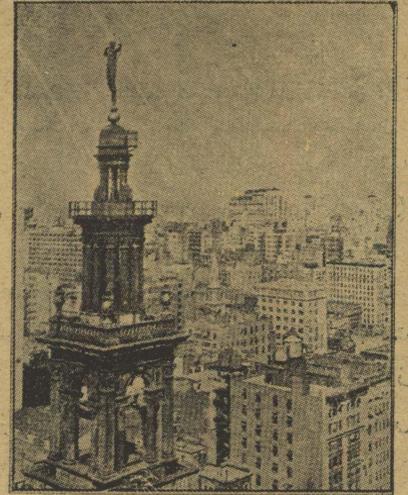
قلندرک زبیر اولمش سو کورمه دک «بقای» سی
محمد عاکف
بزه هر موجودی بیفدق غایه سز بر فکر «ایله»
بیفمادق برشی برافدق .. ساده برشی: «هاتله»
محمد عاکف
چانبردا مقده بوتون خانانکک نعلی؛
آله و ساچالری صارمش، برنده یوق «روم ایل»
محمد عاکف

نایاً دنیلیور که:

«وزن عروض ایله بیوک شعرلر یازمق امکانلر دینه کدرجه ده
کوج ..»
کوج اولماسی دعوا سی دوزرو، فقط امکانلر دینه کدر
درجه ده کوج اولماسی ادعای یاکلیشدر: محمد کا کف بکک بش
جلده «صفحات» فی تشکیل ایدن منظومه لر بیکلرجه، و ع. نادر
بکک «واپور»، «وصیت» عنوانی منظومه لری بوزلرجه بیتلر ده
فائق عالی بکک مجلدات منظومه سی وار؛ خالدخیری بک «باقوش» سی
یازدی، اوج برده لی برتاشا اتریدر؛ کوجلیکی عدم امکان درجه سنه
واران بروزنله «باقوش» ناصیل یازیلدی؛
عروضک کنج قهرمانی (فاروق نافذ) نه بیوک منظومه لری
یازدی، هم ده بوسانله:

خسته آلتنده یانارکن دردی،
ایللرک و بردیکی بردامله صودر.
بر زمان کورکن تولوم بکاردی،
شیمدی قلبنده کی: جان قورقوسیدر!
«بوزغون» — فاروق نافذ

بالکنز عروض وزنی کوجدر، بو، دوزرو .. فقط بیلمک
ایسترم، (سی اقل) قانونی صنایع نفیسه ده قبول ایدجه کی بزور
صرف اولونان زمانک، آله ایدیلن محصول ایله متناسب اولماسی
برعلم اقتصاد دستوریدر که صنایع نفیسه ایچون قبول ایدیله من؛
هیکاتراش طوغله قاریقه سی ده کیدر؛ رسام فطوغراف، شاعر
طبع ماکنه سی اولمادینی کی! عروض وزنی کوجدر، دیورسکز؛
دیمک که سز قولایلق آریورسکز، چاره سی وار: منشور یازیکنزا ..
حتی داها قولایی وار: هیچ یازمامق! ..»

نیورده برمنظره ودیان هیکی
La desse Diane à New-York

عروض کوچ دکل، صنعت کوجدر : نیم آلتند طاوول
کورولتوسی چنسان طنبوری، جمیل بک پارمقلری ایچنده
دیگه دیککز زمان سمان سسلر ایشیدییورسکوز ؛ نیچن ؟ جبهه
دهانک آگلدیکی هرنگ اوستنده بریلکک اعصابی قرق، آلی
سنه کیجه کوندوز چیرینمشده اونک ایچین ا

نائاً ، دنیاورک :
« يك اهنگ بروزنه رفت ، شدت ، تهیج ، علویت کی متضاد
حسلر ناصیل یازیلیر ؟ »

ناصیلمی یازیلیر : دیدینهزرك ، چالیشهرق ، اوغراشهرق ..
عروض وزنی قادر ، پارمق وزنی ده بچریکسز برآلده آرشین
وترازی کی قانا براولچورد ؛ فقط صنعتکار آلتده هراییکیسه ده ،
وہلخاصه عروض ، برلساندر ؛ وهرموضوعه کوره عینی وزنک
قلبدن برباشهسس ، عینی وزنک یوره کنده برباشه خلیجان قوپارمق
سوزک آلتکزه در ؛ وزنک بکشفیقی ، سز ازاله ایده جکسکوز : اوبا
علاوه ایده جککوز سسلرله ..

شو بیلدیگمز « فاعلان ، فعلاتن ، مفاعلان ، فعلان و زنیله
محمد عاکف بک ، باقیگوز ، نهفادار ضدشیلیری — فضانک کزلی
برلرندن بررندن نهفادار متوع سسلرطویلایهرق — یازیور ؛ مثلاً ،
وطن حسی کی ، دیاده کوز بوزندن سوکرالک بوسک اولان بریشی ،
شو منظومه نك سوکرلی اعصابی یاروب یکن کور برسلسله هایقر .
ییور ؟ منظومه نك باش طرفارنده ایسه بر وقهینی حکایه ایدن
سس بر اوطننک دیوارز یله محاط دینه جک قادر مختصر و لاابالی
بر سس در :

بوشالسیله ار آتاده ارج یش اسکله ،
اوطوردی قارشیمه بر قر صفالی آدمله ،
ردای مانه کیرمش فلاک آرفدائی ؛

سهوعلی برده کوچوک فیز .. یایش ، یا آن یاشی .
رئیس عائله نك بک وقور اولان حزنی .
کزیده رنگ نجلده قابیلور یوزنی .
قادینه اولهجه کورمک ایستورمکین ؛
سونوک نظرلی لکن بکا قدر غمکین ا
زهرلی بر دوکوم اولمش دوداقرنده کدر ،
که زورلاقله آچیلماز .. چوزرسه کره چوزر ؛
صولنده آرکککنک اتمام جبرسی ،
ساغنده یاوروسنک اشراح فطرسی ،
اوکنده نامتناهی نظر ربا صفحات ،
این روحنی بر درلو اقبور اسکان .
کورومش اولالی بر شی کی ، سوکرادن ، کوزینه ؛
کونوردی مندیلی بیچاره آکمزین یوزینه .
ایشته حکایه آکلانان بر صدا .. سوکرا ایشته ینه عینی
وزنک آغزنده باقه ، بوسبتون باشقه برس وار ، «ه آغلیورسک ،
اولادک وطنک ایچین تولدی ؛ دین برسس :

— نه وار حجاب ایده جک بونده آی زاوالی قادین ا
دکلی بر آتاسین سن ، تولنده اولادک ؛
اوحتی کره مجرائی حبسه قالیشمق ،
خدا بیلیرک ، خطادر .. کدناهه کره ، براق ؛
براق ضرورت روحک بورام بورام ایشین ..
بوشاغندن دینه جک بر بلامیدر یأسک ؛
سیرجی فرض ایدیورسه ک محیطی مانمک ؛
یابایجی هانکی نظر در بکای محرمک ؛
تهایت آرقاداشم وار ، دکلی . سوکرده . بن ؛
وبالی بوینکه اولسون اکر بوطنده ایسه ک .
صائبک ازلی آشناسی وارسه ، بزق ؛
جهانده بر کوزم کیمه مش بلاکسز ؛
سروره قالسه ده بیگانه مسلمان بوره کی ؛
بیلیر ، تأثر معصوم اوکنده ایگله یه .
اونکله سوبله شیلیر اک آجیل مجرائلر ،
که هر فغانی آجیق برلسان قدر آکلر .
او حالده آکلشارق پابلشیک ملالکزی ؛
ایشیمک ایستورم ، چونکه ، حسبالکزی ؛
سنک نه در باقلم کزلی کزلی فریادک ؛
توت ؛ بوکجه برار . بیشمش اولادک ،
بهار فیض حیاتنده یانال اولارق ،
فدان وجودنی یومش یابایجی برطوپراق ؛
که ترده بللی ده کل .. بیلیمک ایستسه کده حال .
اولانجه یادی بوکون برچامورلو ، قانی - ییل ؛
اویادی روحک کومدک بروطبقه کدر .
« اونوت ؛ « دیک آچیلان قبری کورمه مکندر .
خابر ، دیم .. بیلیم بک فایلدن اوضار .
فقط ، دوشون ، نه به اوغلك حیاتی استعفا
ایدوبده بوبله بریشان برافدی آتسه سی ؛
توت ، یاشاق ایچین امهاتک اقدسی «
« فدای جان ایده جکسین ؛ « دیمش « وطن حسی ..
دیک : هدر دکل اوغلك ، وطن فدائیس .
براین خاطر زری — محمد عاکف .

سوکره ، ینه عین وزنله فقط باشقه برسلسله ، ستمیزی برسلسله
جامع درسنده (اعلال) تصویر ایدیلور :

تحقیقات ادبیه ستونلری

اسلاف کیملری اوقومشیلر ؟ ناصیل یازمشار ؟ تزه درلو یاشامشار ؟ سوآلاریته
اکثریا برچواب برمه یین تذکره الشعرا بجموعه لرینک سنک مزار کتبابیسی ؛ یاخود نفوس
تذکره سی قدر مختصر وروحصز صحیفه لرلیله برادبیات تاریخی یازمق نه قدر کوچ اولدی
دوشوندک ؛ ایلریده بویله بر تاریخ یازاچقارک آتله بر معلومات منبئی تودیم ایگه ایستده .
وادبازنک برچوغنه بر قاج سنه اول برر تذکره ایله مراجعت ایستک . آلدیقمز جوابلر :

• ۱۷ •

بللی باشلی شاعر لرمزک همان هپسندن سورمش اولدیغکوز
مهم سوآلاره قارشوی برین مختلف جوابلری تروت فنون صحیفه لرنده
سراق ایله اوقوبور وخصوصی بر ذوق آیوردم . فقط کونک
برنده نیمده بوسوآلاره معروض قاله بیله جکی هیچ دوشونم یوردم .
کورویورم که بنده کوزک شاعر اولدیغمه سزده اینانانلردن سکنز .
اوبله ایسه تشکر ایده رم . نیم - فی الحقیقه - بعضی زمانلر شاه
اولیور دیکم واردر ؛ وانبجق اوبله بر (بحران) ایشالرنده شعر
سویله بیلدیگم ایچون یازدیغم شیلر بر قاج منظومه دن عبارت قالشدر .
شاعر لکی مسلک ایده مدیکمه بانلیجه سببده ایشته بومظهریت
فقیرانه در . یعنی واردات الهامک بکا - مع التأسف - متقطع
اوله رق کله بیلیمه سیدر ؛ یوقسه هر وزنده ثابت سم ولته نظم کلام
اقتدار بنه مالکم ؛ چوق تجر به ایشدمده جسانله بوسوزی سویلیورم .
عندمده شاعر لکه بک مناسبتی وبنه علیه بک اوقدر دکری اولمایان
بو قابلیتی سو استعمال ایستسه بدم حیات عادیه نك ووقوعات روز
هر نك هر تورلو صفحاتی - جئی برمان ظرفنده - سلک نظمه
چکر و برچوق موزون و مقفا اثرلر وجوده کتیره بیلیرم . صنایع
نقیسه نك ماهیتی حقنده کی معلومام وشعرك حیثیتی حقنده کی
اعتقادم بوکامانغ اولدی . اونک ایچون درک براییکی پارچه منظومه م
ایله شعرا آرسنده بولونوشم ، جوامر جیلر چارشوننده اشبورطه
ایله چوراب ، مندیل ساتان سیار بر تاجرک حال ووضعیتی
آ کدره بیلیر .

تروت فونده مندرج جوابلری اوقورکن یکنسنتق بعضی
اعترافات ، بک نظر دقتی جلب ایستی : (روماییتیم ، ناورایتم ،
فلان کیی مسلکاردن هانکیسنه سالک سکنز ؟) دیه صور دیککز
زمان . براییکی کشیدن ماعداها هر کس معین برمسلیک منتسب
کوروممک ایچون کمال تهالکله وادی انکاره صاپوب جواب
ویرییور : (هیچ برمسلیک منسوب دگم اواملام ا) دیور .
بزم مملکتیمزک غریب بروجهله مغنویت مخصوصه سی افشا ایدن
بواعترافات بک معنادار برحالت روحیه نك ترجمانی در . مثلاً -

درامی ۱۱۵ نجی صحیفه ده

— بیلیمیسین بوغریب امتک نه در حالی ؟
« بخاف » صیفه سنک چینغراقی اعلالی !
— ناصیل ، ناصیل ؟
— هله صبر ایت : « بخاف اسلندن .. »
دیوبده ازره برچوق عبارلر اوقردان
خواجم ، ختامه یاقین دوره سنده اعلالک ،
میان قافیه دارنده چیفته « فی الحالک »
اوقور طوروردی ، بو برعنه بندی بسبلی ؛
« بچن که ساکن اولور و او ، اونکده ماقبلی
حروف سالمدن حرف غیر ساکن اولور ؛
او وای مفاً مد ایدر ایش جمهور ..
او حالده ، بز دخی ایتد : بخاف اولدی . « .. اوت !
فایح کرسیسنده - محمد عاکف
صوکره ، عینی وزنله فقط بو - بوتون باشقه برسلسله ، لاابالی
کوروشن بر آرقاداش سسیله (فقره) نقل اولویور :
فلندرک بری کوبدن صباحین قیرلار ،
آرار نصیبی ؛ عودنده فیده آشمالار .
فقط کوش باهرق ، اورته لاق قاراردنج ،
کورورک : برده یاتیلماز . همن چیقار آغاجه .
حریف آغاجه ایکن براییکتیدر ایشیدیر ..
باقارک : بر کونوروم تیلکینک یایق سسیدر .
زاوالی ، بوسته کی اولمش ، باجاق یوق ایشله جک ؛
بوغازسه ایشله مک ایستر .. نه یاسین . ایکیه جک !
بر آژ کچینجه ، قوی بچه سنده بر جیلان ،
ایتر یاقینده کی وادی به قارشیدن آرسلان .
یوقارده چیقماز اولور ، شیمدی ، بولجینک نفسی ؛
طبعیتله طورور خسته نكده ایگله سی !
یبوب شکاری آرسلان طالنجه اورمانه ؛
سوروکله نیر ، یاناشیر تیلکی سورفونک باشه ؛
دویار اقدیسنک آرتیقوله ، سوکره یانار .
حریف دوشونمه یه باشلار ایدرده حاله نظر :
« جناب حق نه قدر مرحمتی ، کورمکی که :
آجم ! دیگله عملمانده برطوپال تیلکی ،
آیاغنه کونده رییور رزقک اک مکملی ..
او حالده چکلی انسان چالشمه دن انی
دکری قوشایه افشام ، صباح ، یالان دنیا ؛
دولاشمایان دولاشاندن عقلی . کوردک یا ؛
خورول خورول او بویور قجه تیلکی ، سندن طوق !
توکل ایتمی اوبله ایسه شیمدین تری یوق .
یازیق بو آتقدر چکدیکم صیقینلره .. »
صباح اولنجه ، حریف طایغ باشنده بره قاره
ناسارالوب ، ایدی اعتکافه نیت ایدر .
برنجی کون باقینیر : یوق نه برکلیر ، نه کیدر !
ایکنجی کون باصار آچلق ، اربر اربر سوزولور ؛
اوجنجی کون او بوشوق برسینک اولور بوزولور .
أولومجی ، اوبقوی هر نه یسه طابت اوزانیر ؛
فقط ایشیدیک برسلسله سیکینیر ، اویانیر ؛
« دولاشده بیرجی آرسلان کسبل جیی مسکین ا
نیچون یاتوب ، کونوروم تیلکی اولق ایسترسین ؟
ألك ، فولک طوبورکن چالیش ، قازانمه باق ،
که آرتیقکله کچینسین سنکده بریانالاق . »
فایح کرسیسنده — محمد عاکف

— ماهندی وار - مدحت جمال

اخيراً انتخاب ایدلیکی استانبول مبعوثلرندن استعفا ایدن لطفی فکری بك
Loutfi Fikri Bey député de Consp.
qui a démissionné aussitôt élu

بکن پنجشنبه کونی ساعت اونده باشلابوب اوچده بیتن استانبول مبعوثلرینک انتخابتده کی کیزی ماهیت، لطفی فکری بک بویله براتخاب نتیجه - سنده کی مبعوثانی قبوله نفسنی ارضا ایدمه مسیله ثابت اولمشدر . دوداقله قولاق آره سنده تباطی ایدیلن سوزلر و پارولالره ملت مبعوث انتخابتده اصرار ایدن کیزی قوت ، لطفی فکری بک اظهار ایتدیکی بو جلدات سیاسیله ، ارتیق بورندن ماسک - دوشه جک درجه ده سارصلمش وتیره مشدر .

لطفی فکری بک حسین فکری باشانک مخدومی اولوب ۱۲۸۹ده استانبولده تولد ایشدر . مکتب ملیکیه دن رشادتنامه آلمشدر . بعده پارسه کیمش کرک مکتب حقوقدن و کرکسه علوم سیاسی مکتبندن شهادتنامه آلفه موق اولمش ۱۳۱۱ ده استانبولده عودت ایش و او زمان (میزان) غزته سنه مشارکتله اتریم اولنوب محکوماً اون آتی آی حسخانه عمومیده یاتیرلمش و صوکرک منفیاً اسپارطه تحریرات مدیر لکنه کوندر ایشدر . قونیه ولایتده بش سنه قلوب نیکده مدیر لکنده و بور قائمقام افنده بولونمش و بالآخره بریحی سنه قونیه اقامته امور ایشدر . والی بولنان فرید پاشا طرفندن قائمقامه تعیین ایدلمش و برمدت صوکرک اضروم ولاتی داخلده مورطوم قضائنه نقل مأموریت ایشدر . بورادن روسیه حدودنی کیمش فرانسه ، بلچیکا ، هولاندا و صصره کیمش و مشروطیته قدر اوراده قالمشدر . ۱۳۲۴ ده استانبولده عودتده دوغریجه عملکی اولان درسه کیدوب مبعوث انتخاب ایدلمش ایدی . صوکرک درت سنه دنبری اسویچره حریک نتیجه سنه انتظار ایدیلوردی .

[رشاد حکمت بك
حکمه تمیز ریسی
اجر حکمت بک مخدومی
اولوب ۱۲۹۲ تاریخنده
درسماتده تولد ایش
و مکتب سلطانی و حقوق
فوق العاده بر صورتده
اکال ایدره ک خارجیه
تحریرات قلمنه انساب
صورتیه خارجیه مأموریتده
سلوکر ایدره ک صدارت
ترجمانی و یانه و پارس
سفارت سنبلی مستشار -
لفرنده اوزون مدت حسن
خدمت ایتدکن صوکرک
خارجیه نظارتی مستشارلغه
ترقیع ایشدر .
بتون حیات مأموریتده
و علی الخصوص صوکرک مامور
ریخی اولان مستشارلغه

رشاد حکمت بك
[خارجیه نظارتی مستشار اسبق]

کندینه خاص اولان منات و غیرته وظیفه رسمی و وطنی سنی ایشدر . مسائل سیاسیله اولان و قوقی نزاهت اخلاقیه سی اعتبارله رفقاسی آره سنده حرمت و توجه مخصوص اکتساب ایش اولان رشاد حکمت بک آوروپا سیاسیات عالی سنه واقف بولمسی ده کندوسنه آریجه قیمت بخش ایتکده در .

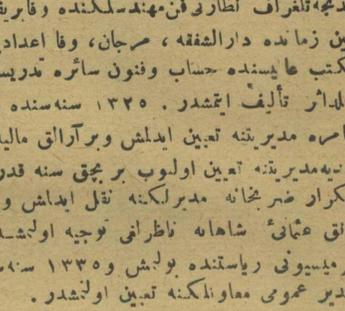

جلال الدین عارف بك
[درسمات دعوی و کیلری جمعی رئیس و حقوق] و سیاسیانده کی و قوق [فا کولتسی قوا بن اساسیه معلم سابق] فوق اماده سنه بناء مکتب ملیکیه و حقوقه معلم تعیین اولنورق اون سنه تدریسات ایله توغل و بیکارجه شاکرد یتشدر مشدر . استقلال افکارینه مالک ، منات اخلاقیه و عزم و درایتله متصف بولنان جلال عارف بك علی کمال بک مآراف نظارتده باشلادینی شکه تحمل ایدمه یه درک استعفا ایشدر . الیم درسمات دعوی و کیلری جمعی رئیس اولوب دعوی و کالتیله اشتغال ایتکده در .

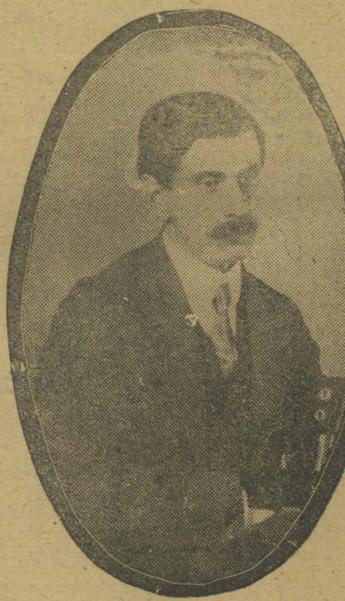
میشون و نظوره افندی
[دارالفنون مدرسلرندن]
عذلیه نظارتی طرفندن کشاد و ترتیب اولان مسابقه امتحاننه بالاشترک احراز موفقیت ایله توسیع معلومات ضمنده پارسه اعزام اولمشدر . اورانک حقوق فا کولتسه سنده مکتبیات حقوقیه بی توسیع ایله فرانسه و اجنبی طغوز یوز طلبه ایچنده دردیچیکله مأذونیت استحصالی متعاقب پارس مدعی عمومیک دائره سیله سائر دوائر جزائی سنده برمدت تطبیقات کورمشدر . استانبولده عودتده دعوی و کالتی مسالکته سلوکر ایله برابر دارالفنون حقوق فا کولتسه سنده تأسیس اولنان روما حقوق و مقایسه لی حقوق مدنیه کری مدرسلکنه تعیین اولمشدر . عدلیه نظارتده متشکل قانون مدنی و قانون تجارت قومسیونلری اعضا فلرنده ایل ایلدیکی خدمت بی متارکدن صکره احداث اولنان اصلاحات عدلیه قومسیونی اعضا فلنده در بولمشدر .

فرید بك
قیازاده سعاد بك
اوغلیدر . ۱۲۸۷ سنه سنده استانبولده تولد ایشدر . دارالفنقه ده اعدادی تحصیلی اکیال ایله ۱۳۰۵ ده سنه سنه برنجیسی وله رق نشئت ایش و تنفراف نظارتی فن قلی مأمورافنه تعیین اولمشدر . ناظر بولنان عزت بك و مشاور موسیو امیل لافوان طرفلر . ندن استعدادی تقدیر اولنورق اکیال تحصیل ایچون پارسه اعزام قلمشدر . پارسده الکتریک مهندسیکی شهادتنامه سی احراز ایدره ک ۱۳۰۷ ده استانبولده عودت ایدنجه تنفراف نظارتی فن مهندسلکنده و فاریقه مدیر لکنده استخدام اولمشدر . عین زمانده دارالفنقه ، صرچان ، وفا اعدادیلرنده دارالمعلمین عالییه و تجارت مکتب عالی سنده حساب و فنون سائر تدریس ایش و علم حساب دائردت جلداتر تألیف ایشدر . ۱۳۲۵ سنه سنده مالیه نظارتی طرفندن ضربخانه عاصمه مدیریننه تعیین ایدلمش و برآراق مالیه نظارتی دیون عمومیه و معاملات تقسیمه مدیریننه تعیین اولوب بریحی سنه قدر اوراده دخی موفقیته چالیشوب تکرار ضربخانه مدیر لکنه نقل ایدلمش و عین زمانده دهده سنه ملاوة باق عثمان شاهانه ناظرانی توجیه اولمشدر . ۱۳۳۳ سنه سنده قامیو قومسیونری ریاستنده بولمش و ۱۳۳۵ سنه سنه دشانی اعتبار ملی باقیه سی مدیر عمومی معاوان لکنه تعیین اولمشدر .

حسن فرید بك
[اعتبار ملی باقیه سی مدیر عمومی معاونی]

عدنان بك
دوقتور عدنان بك
استانبولک بك اسکی و معروف برعالمه سی اولان اسکنداری عزیز محمود بابا عالی سنه منسوب اولوب ۱۲۹۸ تاریخنده استانبولده تولدله صره سیله نمونه ترقی ، ملیکیه اعدادیسی و طبییه اکیده تحصیلی اکیال ایش و اعلان مشروطیته قدرده آوروپاده بولنورق اکیال معلومات ایشدر . اعلان مشروطیته متعاقب وطنه عودت ایدنجه طب فا کولتسی مدرس معاونی تعیین اولمش و برمدت صوکرک فا کولتسه مدیریننه ترفیع ایشدر . متعاقباً هلال احمر کاتب عمومیککنه تعیین و درعهده ایتدیکی خدماتک کافه سنده خدمات حسنه ابراز ایشدر .

دوقتور عدنان بك
[هلال احمر کاتب عمومی]

کمال حرص و غیرته - سیاسیانه وقف عمر ایدوبده مبعوثلغه نامزد اولمقه برابر (هیچ برقرینه منسوب دکم ا.) ده سنلرک ادماطی و طرز منویقی آکدیررک بویله شی اولماز ، اولسنده باشقه بریده معتبر اولماز ؛ چونکه اوله بر آدمک (معین و قرار داده) بر پروغراسی یوقدر دیمکدر . بیلم مسالک بیچون اوقادار فنا و مسالکسزک اودرجه خوش کورولویور .

مشهور و معروف مسالک صنعتدن برینه منسوب کورونمکدن تخانی ایدن بر آریست ویا شاعر ، هیچ برمسالکی بکنیه بیلیر و قبول ایتیه بیلیر . ده به جکسکسز . اوت ، حتی اوله لرنی بن بك بکنیم . چونکه (مستقللر Les indépendants) صنعتدن لرلر دیمکدر . فقط برمسالک ایجا ایش اولدقلرنی کورسترمه لی درلرک معتبر اولان مسالک لری رد ایتکده حقلرنی تسلیم ایدمه بیلیم . هیچ اولمازسه بر (عقیده بدیعه doctrines esthétiques) عرض ایتلی ایدیلر ؛ چونکه - یالکنز امی وطیبی برشاعر اولق شرطیله - بویله بر تکلیف اولنورق سائط اوله بیلیر یوقسه مدنی برشاعر ، (بن ایم ا.) ده بن برشاعر ، ماهیت و حیثیت صنعتی ناصل تلقی ایتکده بولونورغنه دائر ، ایتیه بر فکری و برمک و بوبانده برشیلر سویله مک مجبوریتدن قورتوله ماز . ذاتاً [رومانتیسمی سکسز ، ناورالیست می سکسز ؟] دیه صوورمقدن مقصد انحق اودر ؛ یعنی برشاعرک (عقیده بدیعه) سنی آکلامقدور مع التأسف ، غزته کزده مندرج جوابلرک بك جوغی بومقصده طوقونمدن کچمش و - کندی حسابمه سویلیورم - نیج ، مطلب حاصل اوله مامشدر .

بند کز اوله یایمیه جفم . مذهبی ، مسالکی عرض ایدم جکم ؟ چونکه صنعت بختنده برمعین مسالکیم واردر ؛ و فلسفه ده حق کوروب مدافع ایتدیکم مذهبک ارکان اساسیه سنه امتداد ایدر . اولدن صوکرک او اعتقادده سم که هر نه خصوصده اولورسه اولسون برمسالک ادعای منسوبیت ایتک ، ایتیه مکدن داها ای در ، و داها ستوده بر اعتقادده دلیل اولور . شیمدی سؤالر کزه ممکن اولدینی قادر و واضح جوابلر ویرمهک چایشه جفم . فقط - اونو تمه دن سویاییم - برنجی سؤالکنر انصافتمز - چه در ؛ زیرا بوتون اومسالک لرک ماهیتی ، برینی دیکرینه ترجیح ایتکده کی اسبابی اوله بر ایکی جمله ایله عرض ایتک قولای بر این دکلدر . بناء علیه برنجی سؤالکنرک جوابی ، بر آراوزونجه سورده جکدر ؛ چونکه یالکنز ذات عالیکنزی دکل طلبه می ده دوشونیورم . برنجی سؤال - قلاسیزم ، رومانسیزم ، ره آریزم مبعوثلریم کبی مسالک ایدیه دن هانکیسنه سالکسکسز ؟ بولنر حقتد ، دوشونم کاریکز ندر . . .

جواب - بو مشهور مسلكلرك جمله سنده عینی قصور اسامیك جهت اشترای وارد در (Exclusivisme) در؛ یعنی حقیقت صنعتی، طار بر (عقیده بدیعیه) يك دائره انحصارینه آلوب الی الابد اوراده حبس ایتمك غیرتی در. مع مایه بومسلكلرك هریری من جهة طوغرو برادمانی ناطقدركه آنجق اوحقیقت دن فیض آلوب حالا ادامه حیات ایدی بیولورلر. بونك بوبله اولمانی، عالم صنعتده مسلكلرك، بوسیقلوژی تحلیللاتیه - و بو تقبعاته طایمق احتیاجندن مستغنی قاله مایان - (مستغنی) علمده تقدم ایدرك تأسس ایتمش بولونمازیدر .

نم فلسفهده مذهبیم (انفیسیه = Subjectivisme = سوژه قتیوزیم) در. نه مستغنی قدهده - بالطبع وبالضروره - اودر؛ باشقه برشی اوله ماز. بوتون متفکرین عالمه قارشی او ادعادهیم که کرك فلسفیانه کركسه بدیعیانده اوطوغری (عقیده Doctrine) سوژه قتیوزیمك تل طاشنی تشکیل ایدن (نظریه) در .

کستاخفمه حل ایتمکیز ا. دنیانك اک بوبوك داهیلری - نم بی طرفانه تحقیقنامه کوره - سوژه قتیوزیم اعتقادی کرك ضماً کركسه علناً تصویب و تسلیم ایتمش اولماسه بدی، بن بوقادار قوتلی بر ادعاده بولونمغه جسارت ایده مزمدم .

فلسفه جهتی بر اقیورم . نه مستغنی قده سوژه قتیوزیمك اساس اعتقادی تشکیل ایدن نظریه بی خلاصه عرض ایدیم . کوره - چکسکیز که - یوقاریده اسامی بی مذکور اولان - او مسلكلرك متضمن بولندقری حقایق جزئی بی (داهای طوغروسی یکجهت Monolaterale، حقیقتلری [بو نظریه، باشلی باشنه جاممدر. لکن (موزائیک Mosaïque) طرزنده یابیلیمش بر تابو کبی دکل (متضی بر وجود une corps organisé) کیی ا. یعنی او پرا کنده حقیقتلری یکدیگرینه بر ضرورت منطقیه ایله ربط ایدرك اولنرك مجموعندن یکپاره و ذی حیات بر نظریه بدیعیه وجوده کتیرمش اولان بو فلسفه در .

سوژه قتیوزیم . نظرنده (صنعت L'art) علی الاطلاق (بدیعی هیجانلر Émotim Esthétiques) لرمزك لسان افاده می در . انواعی وارد . شاعر سوزله ، موسیقیشناس ، سسله و یاخود سازله ؛ رسام شکل ورنك ایله الخ الخ... هب بو هیجانلری آنجق برصورت جلیله اوزره اد و تبلیغه فطرتاً مؤکلدر. بناء علیه صنعتده (فایه مترقبه Bût visé) مناظر وحدانات طبیعی بی عیناً استساح و عرض ایتمك دکلدر . [چونکه آدم وارد در که او مناظر طبیعیك نازنین کوزلاکلری اورتی بوبلو شاعرلردن چوق بی کورور؛ بناء علیه ایله شعرلرك ویره بیله چکی ذوقدن مستغنی در [اصل هنر ؛ او مناظر طبیعیه حضورنده هیجانه کان وجدانك تلاطم حسیاننه - عوامل و مؤثرات - ناصل بر شکل وریورسه ، (واردات معنویه) بی اوصورت اوزره عرض و تبلیغ ایده بیلمکدر . بر اثر بدیعیه صنعتکارک

امضاسنی تمثیل ایدن (شخصیت La prsonalité) شرطی آنجق بو صورتله تحقق ایده بیلیر؛ و بو تقدیرجه اوصنعتکارک بو-بوتون خصوصی بر حالات روحیه افشا و اظهار ایتمی يك محتمل اولدینی ایچون الك مستتمناً آدملر بیله ار حالت روحیه به کسب اطلاع ایتمکله [یعنی صنعتکارک اوحالات روحیه بی بنمسه مکله اونک طویغولری کندی صمیم وجداننده استشعار ایتمکله] حصه دار ذوق'وله بیلیر. یوقسه قوری قوری به طالع وغروب تصویرلری یایمق بکا نذوق ویره بیلیر؟ اصلی قارشیمده طورورکن وفسون حسنیله طبیعت فاطره بی کماله مقنون ایدیورکن عادی قلدلکک نه حکم و تأثیری اوله بیلیر؟ .

صنعتك ماهیتی ، صنعتکارک شخصیتی ، فایه سی ، خدمتی تعریف صدندده عرض ایتمش اولدیم شوملاحظات مختصره قارشوسنده (ناتورالیزم) مسلکی قوامی محاذله ایدم من ، آیاق اوستی طوره مزا. دیمکه حاجت کورمیورم . بواعهتاندک ضرورت منطقیه سیله ناتورالیزم مردود اولور و یقیلیر .

بدایت امرده صنعتك (تقلید Imitation) ایله باشلامش ، حتی اوندن نشأت ایتمش بولندینی - بر نظریه بدیعیه اوله رق - هر کسدن اولدعا ایتمش اولان ذات ارسطودر . اکر بوبله ایسه، بوادعا ناتورالیزمه حق و بریر؟ وهیجان نظریه سیله - ظن اولدینی قادر - (متناقض و غیر قابل تألیف - Contradictoire et incompatible) رفکر دکلدر. فقط بدایت امرده کیفیتك بوبله اولمش بولوماسی ، صنعتك - اولسه اولسه - (منشأ l'origine) نی بروجله تعریف ایدر . بو کوزکی حیثت اصله سنه نظر آفایه علویه سی تعیین ایده مزم . حالوکه بوکون مسلكلر آره سنده (منازع فیه اولان مسئله Question en litige) آنجق اودر،

سوژه قتیوزیم ، ناتورالیزمك ادعا سنده برجهت حقیقت بولوبور و آنجق اوجهتله ناتورالیزمه حق و بریبور. اوکا حق ویریکله کندی اعتقادینده قوام وحدت و تقویت و برمش اولبوره . محاکمه سی قیصه جه عرض ایدیم : [صنعتده فایه بالذات هیجان دکلدر . اوله اولسه ایدی نه مستغنی قده لزوم حسن اولدماز ، بوسیقلوژی کفایت ایدردی ؛ چونکه هر تورلو هیجانلرمزی - صلاحیتله - تحلیل و تتبع ایدن علم اودر. صنعت ایچون هیجان ولود اولمالی و صنعتکارک (جوش و توفانی) نه صدقه ترجمان اوله بیله چک مادی بر اثره وجود ویرمه لی در. یوقسه صنعت بوقدر .

اوله اولونجه یالکز صنعتکارک هیجانی کافی دکلدر . او هیجانی (اظهار و اخراج Manifester, extérioriser) ایتمك - و بر اثره اورطیه قویمق - برنجی شرطدر . ایسته اصطلاحده (هنر) بوقابلته دیرلر. فقط حالات روحیه ، اشکال معینه اوزره کسره بذیر وجود اولسارچه قابل تبلیغ و افاده دکلدر . بونك ایچوندر که ، بز اوسیل و بی قوام شیلری خارجه وجود ویرمك و دیگر انسانلره طویغولرمزی نقل و تبلیغ ایده بیلدک ایچون

(خیل Image) لردن باشقه واسطه بیان بوله میورز . حالوکه بوراده (بسیقلوژیک معناسیله تاقی ابتدیکمز اوخیالات) کائنات خارجه بی تشکیل ایدن اشیا مختلفه نك (صور معقوله انطباعات les formes rationnelles dleurs impressions) ندن باشقه برشیلر دکلدر . دیمک که صنعتده فایه آنجق صمیمی طویغولرمزی اظهار و تبلیغ اولمقله برابر ، بوکا موفق اوله بیلیمک ایچون ینه کائنات خارجه نك اشکالی واسطه تبلیغ اوله رق قوللامق مجبور ندن قورتوله میورز. واقعا منحصر آقلسنی بر نقطه نظر دن بو کیفیتی تلقی ایدن بو حراکتیمزی - اک بوبوك خطالرمزك منشأ حقیقی سی اولمق اوزره - یوزمزه چاربان فیلسوف مشهور (برغسون Bergson) [۱] ادعا ایدیور که [مکاده متحیز اوله مایان حالات روحیه مزی مکامک طبیعتیه خاص اولان بر معیار ایله اولچوروز ؛ یعنی لامکانی ، مکان ایله تقدیر ایدیوروز ، و عظیم خطا ایدیوروز .] فقط بوفطین فیلسوف نه دیرسه دیسین ، صنعتده و بلکه هر خصوصده بوکا افتقار مزم بدیعی در. باشقه بر چاره بوقدر .

نته کیم کندیسیده بونی اعتراف ایتمشدر . او حالده - ینه يك منطقی بر ضرورتله - کندیلکندن برقیجه ترتب ایدیور که اوده شو جملله ره افاده اولونه بیلیر : [صنعتکار ، طبیعتی قطعاً اهمال و یاخود ابطال ایتمه لی در ؛ اک داهی صنعتکارلرك جمله سنده طبیعت قارشی بوبوك بر نفوذ نظر واصابت اولدینی محقق در . فقط هیچ اونو تامالی در که طبیعت خارجه آنجق تبلیغ حسن و فکر و تصویر هیجان ایچون توکنمز بزخزیه وساطت تشکیل ایدر . مقصود بالذات اودکل ، انسانك وجدانیاتی عرض ایده بیلیمکدر .]

سوژه قتیوزیم طبیعت خارجه بی ایسته بوقادار اهمیت و بوقادار حق و بوقادار حصه اشترک و بریر ؛ اونك نظرنده اصل طبیعت (طبیعت انسانیة La Nature humaine) در ؛ حیاتدر ا. (رومانیزم) بحثه کنبجه ، صنعتده ایده آلیزمك اسمیدر . ذاتاً تعبیرك معنای لغویسی (افسانه جیلک) دیمکدر . بناء علیه بو حیثیتله ناتورالیزمك ضد تقیضی در . صنعت نظر یاننده افراط ایله تقریبه مثال آرانیلبرسه بوزلردن بی سی کوسریله مزم خیالپردازلنده افسانلر ابداع و تصویر ایتمك و طبیعت حقیقی بی بوسیتون اهمال ایله مک میلی بومسلكك مزاجنی تشکیل ایدر . تاریخ صنعت کوسریور که کنبج و اما پرور مزاجلر سقوط خیاله اوغرابجه ،

[۱] زمائرك شه سز اک شهرتشار فیلسوف و یکی برمسلك مؤسسی اولان بوذانه شهرت قازاندبران الک اثری شودو: [وجدانك بلاواسطه معطایاتی Les données immédiates de la conscience] بواترك ورخی تشکیل ایدن (مدعا thèse) دخی بوقاریده عرض ابتدیکمز و جمله امور وجدانیك معیارات مکاتبه ایله تقدیر اولونه مایه جفته دائر مصرانه برصورتده بیان ابتدیک فکر در .

یعنی کندی ایده آلیزیه وجود ویرمه بن عالم حاضرک و محیط حقیقی نك شو-وضع ستمکارانه سندن صیقلنجه ، ایگره نجه - بر ضرورت معنویه ساقه سیله - خیالات طالنه توجه ایدیورلر . آچی حقیقتك زهرناك تأثیرنی طاتی بر خیالک نشه سیله کیدرمك ایستورلر . ایسته رومانیزم - يك طبیعی ، حتی بر درجه به مشروع اولان - بواختیاج معنوی نك صنعت عالمنده جلوه فمالتی در . خیالات عالمنده روح بشرک جولان و طیرانته هیچ بر مانع، هیچ بر قید اوله مایه جفی ایچون آشیری درجه ده مفتون حریت اولان صنعتکارلرك يك چوغی بومسلكك فطرتاً نامزد بولونمشلردر . بومسلك صنعتده مخیله نك علی الاطلاق حاکم بولونماسی (اسلوب) ده بر تأثیر مخصوص اجرا ایتمش و اوکارنکین بر شیوه بخش ایتمشدر . سوژه قتیوزیم بومسلكی قبول ایتمز دیمک فصله در . یالکز بعضی موضوعاته رومانیتق اسلوب ایله کسوه بیان ویرمك داهای زیاده یاقیشیق آلیر ده بیلیرم . نته کیم نم (کلیبولی) ایچون یازمش اولدیم منظومه تماماً رومانیتق بر شعر نموده سی در . فقط بدایت بحثده تعریف ابتدیکمه کوره سوژه قتیوزیم ، رومانیتزمك بوتون (فواضل avantages) و فضائلی حائز اولمقله برابر ، اونك قصورلردن مبرادر . خصوصاً اومسلكده هنرورلکک پایه بالاسنی تشکیل ایدن (extravagance = یعنی امکاندن خارج تخیلات ضربیه) بی مقدوح کورور . مع مایه کوزل افسانلر یازمق و اولیه جق آمال بشریه به صورت ویره بیلیمک ایچون اک مساعد مسلک بودر ده بیلیرم . بن اونکله کنبجلمکده براز (قور) یعنی عشوه باراق ایتمد اما جدأ سوه مدم .

سمبولیزم ، ماهیت ذاتیه سی اعتباریه هیچ یا ککش بر نظریه دکلدر . سوژه قتیوزیمه ذاتاً و تماماً مندیجر . بوفلسفه نظرنده بوتون کائنات بر حقیقتك و یاخود بر جوق حقیقتلرك (تمثیل symboles) ی در ؛ محض حقیقت دکلدر . ناولدینی بیله مدیکمز اوحقیقتك و یاخود حقایقك وجودنی بزه سز دیرن بر طاقیم رموز و اشارات معینه در . بناء علیه حقیقت مکنونیه قارشی لسان صنت (کنائی parabolique) بر ادای تبلیغ اولمقدن ایلری کیده مزم . اصل معناسیله سمبولیزم بودر و محققدر که شعر و صنعت صوک صفحه تکاملنده بوشکله کیریور . نته کیم صوک زمانلرده فرانسه ده بونام ایله شهرت بولان شاعرلری فنا حالده تنقید واستخفاف ایدن مشهور (ماقس نوردو Max Nordau) اساس ادطاک مترون حقیقت اولدینی اعترافدن چگینه مشدر . شعرده سمبولیزم اشیا آره سنده محسوس اولان روابلی - بارز و تبلیغ - راستاره ایله تمثیل و تثبیت ایتمك هنرنده نماز ایدر . شرفك اک بوبوك شاعراری بومعرفنده استاددرلر . علی الخصوص اوروپانك عمر خیامه مقنونینی بوهنرده خارق العاده موفقیتندن طولانی در . مقدراتی بیلیمدن یاشایوب کیدن کتله بشریه بی (حدودی بی پایان و مجهول بر محراده

متوکلا نه سیاحت ایدن (برکاروانه تشبیه صورتیه تصور ایدن رباعی سی مشهور طلدر . بوتثال اوقادار طوغروء و بناء علیه اوقادار (ثابت fixe) درکه استقبائز مجهول قالدغه وجدان واذهان اوزرنده حکم و تائیری باقی قاله حق و هیچ بر زمان اسکیمیه جکدر . بناء علیه اوربای رغبتدن دوشمیه جکدر . کذلک معموره بشریتک عاقبتی - ضروری ، طبیی فقط نجیع عاقبتی - یک شاعرانه بر نسیم ملال ایله احاطه ایدوده کوسترن شوربای ساده اوقادار طوغری و ثابت بر مثال بیان ایله ممتاز اولان لوحه لر دندر .

آن نصره بر چرخ همی زد پهلو ،
در درکه اوشان نهادندی رو .
دیدم که درکنکره اش ناخنه فی
بنگشته همی گفت که : کوکو ! کوکو !

شرق شاعر لری (احتراضات passions) و حسیات بشریه یی (تشخیص personifier) و انطاق ایتمک ایچون ثابت تمثالر بولهرقده سمبولیزم یا بمشردر . (شمع و پروانه) و (حسن و عشق) بوطر زک اک کوزل نمونلر ندن صایلیر . اوروپا منقدینک باخامه ادبیات بمخنده (سمبولیزم اوربانتال) دیدکلری مسلک بودر . بژده مرحوم فکر تک (خنده بوم) ی کوزل شعر تمثالی در . فقط اوندو واسطه تبلیغ ، هله لوازیم تصور اولهرق قوللانیلان سمبولر یک ثابت اولمادی ایچون داهازاده کنائی بر شمردر ، دهه بیلیبرم . بوطر ز تبلیغ بویوک بر هنردر . هر کسک حدی دکلدر . مع مافیله بوطر زه اساساً معارض اولان نهمیره سیونیزم impress-ionism ی غالباً اونومش سکیز . هر حاله یکدیگریه تماماً ضد نظریه لر اعتبار ایدن بویکی مسلک صنعت ، سوزیه قتیوزمک عقیده اساسیه سی عینی درجه قاعت ایله قبول و تصدیق ایتدیکی ایچون اوفلسفیه تابعدر . یالکز حادثات طاله قارش (سیاق نظر) (maniér de voir) اعتباریه آره لر نده ضدیت کامله واردر : (سمبولیزم) بوتون مشهور اتمک و کاسناتمک (انضی subjectif) صورتلردن عبارت اولدیغی قبول ایتمکه برابر ، [اونلرک آزچوق عمومی بر شکل مجرد اوزره (صور ثابت) سی واردر ، و صنعتده اصل واسطه تبلیغ اولهرق اوقاتیلی قوللامق هنردر ،] ده به ادا و اقتضاسنجه عمل ایدر . اونک ایچون بر چیچکه بیله (بارز) (saillant) بر شکل ایله بر هویت مخصوصه و ممتازه و بر مکه چالیشیر حالبوکه (نهمیره سیونیزم) برنجی ادعاده سمبولیزم اعتقادینه مشارک اولقله برابر تمایل ثابت و معینه نظریه سی قطعاً رد و ابطال ایدر . اونک نظر نده بویله شیلر یوقدر . بوتون مشهودات و محسوساتمز ، کلیجی کچی و بناء علیه سریع الزوال بر طاقیم انطباق عاتدن عبارتدر . صنعتده اک بویوک قاعده و انطباقات آتیه یی قاور بوب تصور و عرض ایده بیلمکدر . بناء علیه هنر - مردم ناز و وزنده اولان - طبیعتک بو (غمزه) لری بو (جلوه) لری ، خلاصه (آفات حیات les nuances, les moments de la vie) فی کوره بیلمک و رسم ایده بیلمکدر .

اونک ایچون نهمیره سیونیزم ، ضیا کولکه والوان جلوه لری یک کوزل بر صورتده تصویره موفق اولوبور . شعرده دخی عجیب و عینی زمانده یک کوزل تشبیه لرله اوانطباعات و آفات حیات صورت ویره بیلیور . بعضی موضوعلر ایچین بوطر زی ترجیح ایدرم ، ضیا ورنک جلوه لر ندن حظ ایدرم . (شام غریبان) عنوانیه و یازمق حسابیه یازمش اولدیم منظومه ادبیاتمزده بوطر زک - ایی کوتی - اک صادق نمونه سیدر . اک کوزل بر شعر در دیمک ایسته میورم . بالعکس ا .

قلاسیزمی اک سوکره بر اقدم ، چونکه - غریب برنی سوبلیه جکم ، تماماً دیکله مهن در حال کولمیکیز ا - قلاسیزمی بن - تمام مناسیله - بر مسلك عبد ایچورم بیله ا هله بر مذهب هیچ دکلدر ا . بر اثر صنعتی قلاسیق توصیفه لایق کوره بیلمک ایچون اوندو ایکی خصصت اساسیه کوره بیلمه لی در . (کمال صورت (magnificence du style) و perfection de la forme) یعنی اعلا بر اسلوب ا . شکل تصور و اسلوب اداده (کمال فی الحقیقه) قلاسیزمک روحی وصف ممتازه سیدر .

لکن هنرور لکنده بوموفقیت بویوک داهی لرک مان جمله سننده کورولوبور . نهسته تیقده مذهبی نه اولورسه اولسون ا . انسانلرک (کمال حسن Perfection de la beauté) حقتده - آزچوق - مهم اولان ایده آل لرینه داهی صنعتکارلر - هر وجهه مکمل اولان - آثار مستثنایرله صورت ویره بیلدکلری ایچون بوقالمیتده هنر لر عصرده بر کوره نادراً ظهور ایده بیلدکلری ایچون اونلرک آثاری معاصرینه و اخلافه مشق تقلید اولوبور . اونلردن دها مکمل بر اثر صنعت وجوده کتیرن اولمادغه ، دها کوزل برنی بیله مایه جفته - یاواش یاواش - بر قاعت قطعیه حاصل اولوبور . بویوکلری صدق ایله تقلیددن باشقه بر پایه تعقیب ایدمه یی باطل بر (تربیه صنعتپروانه Education artistique) نک تائیر دائمی سی سایه سنده اوقاعت کیتدکجه تاید و تشید ایدره ک حادثات وجدانلره حاکم بر اعتقاد جازم شکلی آلیور ، ودهاسی عموماً مسلم و تائیری عصرله مدت محسوس اولان و استادلر نامنه ، صنعت طلنده عادتاً (صلاحیت حکومت) کبی شخصیت و حریت هنرورانه یی قیید و بعضی قواعد و عقاید محکمه یی نفوذی ایله (تأیید Sanctionner) ایدمیله جک بر قوت حاکمه تأسس ایدیور . ایسته قلاسیزم بودر . بوئنا مناسیله ، [یعنی قدرت ابداع ایله ممتاز اولهرق یارادلش بولونان مستثنای شخصیتلرک احرارانه طبیی بر صورتده تکاملنه مانع و هیچ اولمازسه مزاحم بر قوت مستبده اولماسی حیثیتی ایله] اوکا (آقاده میزم Académisme) دخی درلر . صنعتده استبدادک شکلی بودر .

دقت بیوریلرسه آ کلاسیکلرک ناتورالیزم ایله قلاسیزم ایچون (اصول Methode) ده بر نسپ عینی شی در : (تقلید) دره . شوفرک ایله که ناتورالیست طبیعتی مشق اتخاذ ایدر . نلاسیزم اعظم

اسلافک و داهی استادلرک اثر لری مشق اولهرق توصیه ایدر . مع مافیله بنم مذهبیه کوره طبیعته قارش کوز بوموب اهلکار طاورانمق نه قادار بویوک بر کنه ایسه ، داهی استادلرک آثارمخلده سی دقتله تتبع ایتمک اوقادار بویوک بر خطا در . صنعت یک مستثنای بر قاج شخصیت ممتازه نک اثر نظر و محصول حساسیتی در . تماماً شخصی بر جلوه مضویتدره . اوله اولونجه بویوکلری هیچ بروقت و هیچ بر سبیله اهل ایده مهنر . مطلقاً اونلری تقلید ایچون دکلر ، اونلرک معنویت فوق العاده لرله استیناس پیدا ایدوب روحلری آ کلامق و بوسمیمیت الفتدن فیض آله بیلمک ایچون تبعه مجبورزه چونکه - صنعتک موفقیت تبلیغ و ادا اعتباریه فایه سی تشکیل ایدن - کمال صورت و اسلوبی ، احسن تقویم اوزره انجق اونلرک اثر نده جلوه کر اولهرق کورده بیلیور . بوسورتله حرکت ایدرسه ک بر قدرت مستبده یه بویون اکش اولماز .

فقط یته تکرار ایدیم . بوسورتله و بومعناده تالی اولونان قلاسیزم بر مسلك دکل - دیدیمک کبی - هر صنعتکار ایچون و هر صنعت ایچون بر پایه در . اوضعتکارک نهسته تیقده مذهبی و اعتقادی هر نه اوله بیلیرسه اولسون ا . ایی مکمل بر اثرک شرطی بودر . [۲]

ایسته اقدم بویاده اوزون سوزک قیصه سی بودر . اگر بکا [بونلر حقتده دوشوندکلر کز ندر ؟] دیه فنا بر سوال صوریه ایدیکیز ، یکرمی جمله ایله ایش بیتدی . قیاحت بنده یالکز بنده دکل ا . بوندن سوکره کی سوالر کزه نسبتاً قایت قیصه جوابلر ویره بیله جکم .

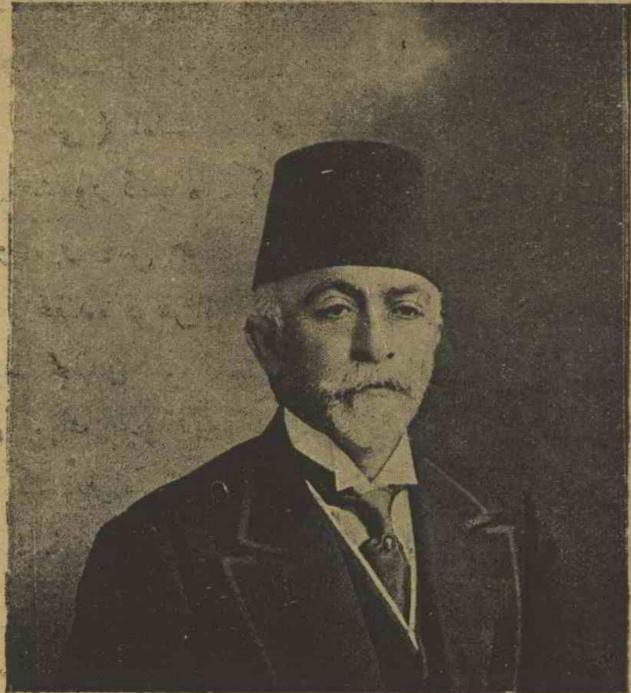
ایکینجی سوال کیزه جوابم :
عربدن یک آز شاعر طانیرم ، اک چوق اوقودیمغ عربجه آثار فلسفیه و تصوفه متعلق شهرلدر . معاصر عرب شاعرلردن بعض شیلر کوردم - طوغریسی سوبلیه ییم - هیچ خوشمه کیمه دی ، یک قوری ، یک یابس شیلر ا . ساده بلاغت و فصاحت ایله شعر اولماز . فقط معلقات شاعرلرینک خشین ، قوری ، آتشین ، یکیت شعرلری یک سوهرم . قوجه حریرلر ، تام شووالیه درلر . اوله بزم بعض سونیه ناظملرمنک یایدینی کبی قهرمانلر آخترندن فخریه لر ترتیب ایتمک هوسیه قهوه و میخانه بیکلر نده کوتی کوتی شهرلر سوبله ممشلدر . آنجق یایدقلری سوبله ممشلر ، و سوبله دکلر یی ده یا بمشردر . سوزلرینک اری درلر . اونلرک ادای بیاننده اوله وحشی فقط یک نجیب و فطری بر آریستوقراسی وارک . بکنمه مک ممکن دکلدر . هله بوکونکی ده موقراسی منرک پایانی الهامانه قارش ا . سوکره قوجه ا . اعاله المعری یی طانیرم

[۲] بویون طلده فائز و حکمفرما اولان شکل مدنیت ، بونان قدیمدن انتقال ایش و اوشکل اوزره تکامل ایتکده بولومش اولدینی ایچون (فلاسیقلر) ده یجه اسانده بونان مراد اولور . قلاسیزمده اونلره دائماً متوجه بولومق و آز چوق مربوط قالمق دیمک اولور . فلسفه ده دخی تعبیرک معنای اصطلاحیسی بودر .

واو آدمه حیرت ایدرم . ابن فارضک یالکز مشهور تائیه سی - بیک بلا ایله - ارقویه بیلمه ، فقط آکلادم . (شیخ صالح ابوالقنا محمدالاندلی) نامنده بر شاعرک اندلس انقراضی انساننده یازمش اولدینی مشهور قصیده یی کوردم و چوق بکندم . بو بویوک آدم یک علوی بر جس حمت صاحبی در . آنجق بونلرک بنده تائیری طویدم و حقتده قونفرانس ویردم اوقادار ا . . .

فقط عجمدن تورکدن فرنگدن طانییدیم بویوک کوچوک شاعرلر یک چوقدر . طاشق عمر دن شکسپره قادار بر چوق کشیلرله صمیمی القم واردر و بومظهر تمدن طولانی بختیارم ؛ طبیی بونلرک هر سوزینه واقف دکل . لکن روحلری طانیرم . بکا اولزم ا عجمدن فردوسی ، سعدی ، حافظ ، خیام ، محمود شبستری ، مولانا ، عطار ، قانی ، جامی و دها بر چوق بویوک شاعرلر طانیر ، هپسنی ده سوهرم . سوسومه مک ممکنیدر صورارم ؟ . لکن خیام (روح آریانی L'esprit Arién) یی اولانجه صفوت و اصالتی ایله تمثیل و محافظه ایتدیکی ایچون اونی چوق سوهرم . فلاسیقلری ، هوغو ، لامارتین ، موسه ، کبی رومانقیلری ، وهرلن ، سامن کبی متأخریندن بر ایکی کشی نک بعضی شعرلری اوقودم و بعضیلرندن یک ذوق آلمم . انکلرلردن شکسپرک ، بایرونک ، تنیسونک ، لونفهلونک ، ووزورنک و دها بر ایکی کشی نک بر قسم اشعار و آثاری کوردم ، شهسز چوق بکندم . لکن بنم اوقودیمغ بارچهلر ، اکمنتخب واک کوزل شیلر اولمق اوزره بکا توصیه اولنان اثرلردر که من حیث لمجموع ماده چوق بر طومناز ؛ فرضا شکسپرک یالکز اوچ بیه سی ، هوغوونک اوچ درت اثری اوقومشمدر . بزم حامدمزک بیله هنوز بالجه آثاری اوقویه مادم . تورکردن واسکی قلاسیق شعرامزدن باشلیجه لر یی ایی آکلامشمدر ، فضولی ، باقی ، نفی ، ندیم ، شیخ غالب کبی ا . سوکره قیغوسمز ، یونس ایره کبی بر سورو صوفی تورک شاعر لرله ، بر سوری عاشقلر بیلیرم و اونلری یک سوهرم فقط بونلرکده هزارنی دکل ، روحی طانیرم . شو اعتبارایله اعتراف ایدم بیلیرم که آنجق بر قسم جزئی سی عرض ایتدیکم سلسله اساسییه نسبتله اوقومش اولدیمغ اشعار و آثار یک آذرده تائیر آلتنده قالمق بحثه کلنجه : بوتبعانک جمه سی بنم معنا و حساً کاله خدمت ایتشدر ؛ بوندن طولانی یک بختیارم ؛ فقط اثر یازمق ایچون کیمه سی رهبر اتخاذ ایتدم . ذاتاً شعر نامنه یازمش اولدیمغ ندر ؟ . کرک وزن عروض ایله اولسون ، کرک وزن ملی ایله اولسون بر دوزینه منظومه دکلی ؟ . اونلر اوقادار بنم کندی مالدرکه کیمسه بنمسه یمن ، حتی تمامیه تقلید ایدم .

یالکز کینجیکده یازمش اولدیمغ ایکی موزون منظومه ده حامدند - اوده بیسلیه مرک - بر آز متأثر اولمش بولندیمی بویون ظنی ایدیورم . حامدی ، فیکرتی ، جنابی بنده شوهرم ، فقط هر کس کبی دکل ا . اسکیلردن فضولی یی ، ندیمی ، غالبی سوهرم . نامق

مظفرازاده محمد فوزی پاشا مرحوم

کالی ، (عنتره) کی شووالیه بر شاعر ظن ایندیکم ایچون اوکا باشقه تورلو بر محبت وار .

اوجنجی سؤالک جوابی — غزتلر بنجههپ بردر . (لافرق بین احدا) فقط بنم تحف برعادتیم واردر . بوتون خلقله عینی طبیعتده بولونمقله برابر مستثنای فضیلتلر اوغورنده دعوا کودنلره فنا حالد قیزدیقم وسسیکیرلندیکم ایچون ، اک زیاده عدم توجهه مظهر اولمش غزتلره یازمقدن پک خوشلانیرم . قبل المشروطیت بالالتزام معلوماته یازدیغمه سبب بودر . بوکوندده پیامه یازیورم . ناسلکه داها دون ایلری به وادیات عمومیه مجموعهسنه سورکلی یازیلر یازمشدم و جلال نوری پک پک دوشکون اولدینی ایچون یازمشدم . سز یازدقلمه بانیکز بنجه غزتلر یالکز اوستنه یازی یازبله جق کاغذ پارچه لریدر . عمرمه بر کره نام مستعار قوللانمدم . ما-که قوللانمدم ذاتاً .

۴ — اثرلرمد یورودیکم فایه می ؟ .. ندیمک ایسته دیکی کزی آ کلامیورم .. فایه مسئله سنده ارسطونک فکری طوغری (یعنی مزاجه موافق) کورو یورم . بوفیلسوفه کوره حیاطده فایه (کمال) در . انسان مفطور اولدینی (قابلیات (capacités) ی (اعمال (élaborer) واکمال اتمه لی در ؛ بنده اوتهدنبری بو فکرمدهیم . فعالیت بنده بر مجبوریتم فمزیه در ؛ جالشمله قابلیات فطریه می آرندیریورم ، وانیلک حس ایدیورم . نته کیم یکر می یت سنه متادیا جیمیناسستیک یایدم وقابلیات جسمانیه می ده اهل ایتمدم . بنشاء علیه — عییدر اما ناموسلو بر آدم ارلهرق طوغرو سویلیورم — معنوی ، مادی فعالیتده کیمسه به خدمت ایتک اوزره بر نیت مقدمه یوقدر . اولسه بیله اوده فعالیت جلیله مک محصولی در ؛ وارلنمک اولک مبدای وسبی دکدر .

تمامیتی ، بوتون قوای فطریه وملکات ذهنیه مک آهنگینی

محافظه ایتک صورتیه دائما ایشلتمک ، اک بویوک ذوقدر . شخصیتک کالی بونکله قابل اوله بیلیر . بنده بومیل پک قوتلی در . فطری در . فلسفه یه ، عامه ، سیاسیانه ، کولشمکه ، دیدیشمه کی سوق ایدن هپ بوقوتدر . باشقه فایه یوق .. اکر بوسبیله وجوده کلن آثارمدن استفاده ایدنلر اولورسه بختیارم ، اولمازسه بدبخت دکم . آره صیره ده سویله دیکم شعرلرده کی فایه ده ، بوشلقده بالکز قالدیفنی اونوتمق وکندی می آوونتمق ایچون کندی عکس صدای دیگه مک احتیاجی در . عرض معرفت ، ابراز هنر ایچون دکدر .

۵ — نرم تورک شاعرلردن (یعنی پارمق حسابیله تورکجه یازانلردن کیی آ کلا یورم) عاشقلردن مشهور عمر ، دردلی ، بایوردلی ذهنی ، بروسه لی سروری (یعنی بابا دیقرازا) ، صوفیه دن یونس ایمره ، قایفوسز ، فز می بابا وداها بویه برایکی کشی .

۶ — اثرلر ایچنده عروض ایله یازلمش اولانلردن (کلیبولی) ، (معمای عشق) ، (سراب عمرم) . پارمق حسابیله یازلمش اولانلردن (فکرت ایچون) ، (فلاکت باغی) دیه باشلا یان ایلک یازدیقم (دیوان) ، (هدیان عشق) ، (کوزلرک) ، ادرنه ایچون یازدیقم دیوان . بودیوانلری باشقه می بکا اوورسه وایسته دیکم کیی اوکورسه داها چوق سودیکمی حس ایدیورم ، فقط آ کلا یه مادم نه دندر ۱۲ .

ایشته افندم بوتون مجموعه کزی طولدوره جق برسوری لاف .. بونلرک هپنی سپته آته بیلیرسکز . یالکز شوسوز می آتماییکز ؛ چوق مهمدر . اک بویوک داهیلرک اعتقادینی تشکیل ایدن دستور مشترک بودر :

[صنعت ، ماهیتی اعتباریله انجق (سوبزه قتیور) اوله بیلیر . ابداع ایله ابراز شخصیه باشقه یوله امکان یوندر . دنیه مک اک بویوک دهالرندن ولان (میکل آنجهلو Mich. Angelo) اودستوری شاعرانه برطرزده بویت ایله ادا ایتشدر :

In pietr od in candido foglio

Que nullaaha dentro, et ewi cio ch'io voglio!

معنای : [بو طاشده ویاخود صاف وایکسز اولان شوکاغده بنم ایسته دیکمدن باشقه برشی یوقدر]

یعنی (کرک برمرس اولسون کرک کاغذ اولسون ، اوتی هیکل شکله قویان واکا بر اثر صنعت اولق اوزره قیمت واهمیت ویرن بنم ارادتمدر . او هیکل ویاخود اوشهر ، بنم فکره ، جسمه صورت ویره رک بنم بنلکمی تمثیل ایدیور . یوقسه حد ذاتنده طاش طاشدر ، کاغده کاغدر . باشقه برجییتی ، قیمتی ومعنای یوقدر .) دیمک ایستیورکه صنعت بختنده صوک سوز بودر وبوده سوبزه تئویوزمک حکمی در .

بالکز بوتی ضبط ایدیکز ، یتر افندم .

رضا توفیق